Solidaritatea noastră politică

Cuvântarea rostită la posturile noastre de radio de d. Nichifor Crainic, ministrul Propagandei Naţionale

Vineri seară, d. ministru Nichifor Crainic a rostit la radio următoarea cuvântare:

Guvernul prezidat de d. Ioan Gigurtu, alcătuit din naţionalişti încercaţi şi din bărbaţi curaţi, fără absolut nici o legătură cu un trecut politicianist, care se lichidează atât de dureros, e hotărît să nu ţină ţara în neştiinţă de cele ce se petrec în legătură cu marile interese naţionale. Dacă a existat cumva vreo tactică a muţeniei guvernamentale, cu înfăţişarea nepăsării faţă de sufletul îngrijorat al milioanelor de români,, aceasta n'ar putea să fie în nici un caz tactica noastră. Naţionalismul integral a devenit astăzi, după îndelungile sbuciumări pe cari le cunoaşteţi, principiul nouii cărmuiri. Iar naţionalismul adevărat nu se caracterizează prin izolarea celor de sus faţă de cei de jos, ci prin conştiinţa vie şi totalitară a cărei putere face din conducători şi din conduşi laolaltă un singur bloc moral, o singură stâncă de rezistenţă în faţa evenimentelor. Eu, cetăţeanul din satul sau din târgul depărtat, e firesc să nu am încredere în cei cari mă conduc, dacă nu-i cunosc bine cine sunt şi dacă nu ştiu încotro vor să călăuzească ţara. Dar e şi mai firesc lucru să mă dau cu tot sufletul şi cu toată inima mea unui guvern alcătuit din bărbaţi fără pată, cari ştiu bine ca oricare alţii ce însemnează noua îndrumare a României în clipa când ea o rupe cu trecutul şi pune temeliile unei vieţi noui. Guvernul Gigurtu a pus aceste temelii noui începând înlăuntrul ţării, organizarea vieţii româneşti în duhul naţionalismului, iar în afară orientând-o categoric în noul sistem al vieţii europene. Aceste lucruri de însemnătate epocală le-a adus la cunoştinţa ţării în chipul cel mai răspicat cu putinţă şi cu tăria de convingere a unor oameni cari, precum se ştie, au luptat toată viaţa lor pentru aceste principii mântuitoare. Ca unul care cunosc tot ce lucrează guvernul din care am onoarea să fac parte, şi ca unul care sunt cunoscut de toţi că nu rostesc decât adevărul, mărturisesc în faţa milioanelor de români că nu există absolut nici un lucru care să fie ţinut ascuns.

Prin urmare, nu e nici un motiv de panică sau de nelinişte chinuitoare, ci toate motivele de adâncă solidarizare cu acţiunea guvernului.

Cu toate acestea ne este foarte bine cunoscută o anumită stare sufletească a unei părţi din publicul nostru, care se lasă uimitor de repede pradă svonurilor celor mai contradictorii şi mai fantastice, a căror deşertăciune ne-o demască fiecare zi ce trece. Îndurăm cu toţii o aspră durere în urma celor petrecute la Răsăritul Ţării; n'am fi români adevăraţi dacă ne-am arăta nesimţitori faţă de această sfântă durere. Dar nimeni nu trebue să se lase copleşit de ea. Sunt însă printre cei cu sufletul tare şi oameni slabi de înger, cari îşi închipue că ceeace s'a petrecut la Răsărit s'ar putea petrece astfel şi spre Apus şi spre Miază-zi. Această stare de nelinişte fără temei e folosită sistematic de vrăjmaşii dinlăuntru şi din afară prin svonurile calculate de care am pomenit, şi care nu au alt scop decât să spargă blocul sufletesc al solidarităţii noastre româneşti. Guvernul cunoaşte toate aceste isvoare din care pornesc asemenea svonuri cu pretenţia să anticipeze evenimente ce nu se vor întâmpla decât în închipuirea bolnăvicioasă a duşmanilor acestui neam. Fiecare român cu simţul realităţii şi cu instinctul sănătos al orientării, are datoria elementară ca, alături de guvernul ţării, să înfrunte aceste svonuri născocite, ce năpădesc valuri-valuri, ca norii de lăcuste peste holda verde a câmpului.

Printre cei cari le lansează sunt unii cari ard de setea sângeroasă a revoluţiei proletare; sunt alţii cari, nemulţumiţi de dreapta şi necesara purificare începută de regimul naţionalist, ar dori s'o stăvilească prin dezordinele pe care au încercat să le provoace; sunt alţii, de peste graniţă, cari ţintesc la acelaş lucru în nădejdea deşartă de a-şi astâmpăra lăcomia cu ţărână din brazda românească; şi, însfârşit, mai este o categorie de vechi profesionişti politici dintre noi, cari îşi imaginează că a sosit momentul să dea drumul moriştilor de club în care s'au măcinat aproape douăzeci de ani nenorocirile pe cari le îndurăm azi. Oamenii aceştia de mentalitate învechită şi anahronică nu pricep că sistemul democraţiei internaţionale s'a prăbuşit odată pentru totdeauna şi nu văd că însăşi Franţa, care le-a fost până eri steaua polară, se transformă din temelii, ridicându-se din ruinele partidelor moarte spre regimul totalitar, care o va regenera.

In faţa tuturor acestor tendinţe dinlăuntru sau din afară, ce n'au alt scop decât desagregarea sufletului românesc şi desorientarea lui, orice român adevărat trăeşte nevoia de a simţi cotul fratelui său în aceiaşi putere neînfrântă a solidarităţii naţionale. Un neam sănătos în rădăcinile lui de viaţă, cum e neamul nostru, un neam legat de pământul strămoşesc cum e legat ochiul de trup şi vulturul de cuibul lui, ştie să arunce în cumpăna întâmplărilor, adâncul său instinct de viaţă, nebiruitul său instinct de conservare, triumfător peste urgia tuturor veacurilor. Acest instinct, acest simţământ care ne lipeşte pe unii de alţii, ca pârticelele încremenite în stânca muntelui, acest instinct care îşi capătă expresia militară în armata noastră, înfiptă pe hotare, îşi găseşte de asemenea expresia politică în noul organism, care este Partidul Naţiunii.

In momentul de faţă, mai ales, când conştiinţa noastră a fiecăruia caută să se contopească în conştiinţa unanimă a ţării, Partidul Naţiunii e formula supremă a solidarităţii noastre politice. El e partid fiindcă e organism politic: el e unic, fiindcă ceasul de faţă nu admite disensiuni între noi; el e totalitar, iar fiindcă e menit să îmbrăţişeze toate energiile româneşti în aceeaşi încordare de înoire; el e singura lozincă a vremii noastre, fiindcă sub puterea partidului unic se schimbă azi faţa continentului european.

Fiecare epocă istorică îşi are formula ei de viaţă. Epoca încheiată a trăit în formula democratică; epoca nouă se desvoltă în formula naţionalismului integral, a cărui expresie politică şi al cărui organ de acţiune e partidul unic. Fenomenul de convertire de la era veche la era nouă, ce se petrece actualmente în Franţa, e ultimul proces, ce se mai poate observa în câmpul vieţii europene de părăsire a trecutului democratic şi de sincronizare cu spiritul inaugurat de fascism şi de naţional-socialism. Prin acest fenomen se surpă ultimul punct de reazem al celor cari ar mai crede în ţara noastră în posibilitatea reînvierii clubu-rilor politice. El îndreptăţeşte încă odată, dacă mai era nevoe, vizlunea Suveranului nostru, care, 2 ani mai înainte, a inaugurat noul regim politic de înmănunchere a tuturor forţelor combative şi a tuturor energiilor creiatoare ale României într'o supremă solidaritate naţională sub semnul căreia vom birui.

RECULEGERE, JUDECATĂ, MODERAŢIE, UNIRE

de Gen. rez. VASILESCU PETRE

Transformarea radicală a unor anumite stări de fapt — care n'ar mai corespunde vremurilor — se poate obţine, într'o ţară, pe două căi diferite:

— pe calea bruscată, revoluţionară; ţii

— pe aceea prin evoluţie, sau adaptare la realităţi.

Prima modalitate de procedare poate prezenta, uneori, avantajul de a extirpa răul, din rădăcină, putând conduce, astfel, mai repede, la rezultatul dorit. **Ea are, în schimb, multe şi foarte mari inconveniente şi riscuri,** putând: pedeoparte, să sdruncine, din temelie, întregul aşezământ al Statului, **ceeace este foarte periculos;** pe de altă parte, **să conducă la rezultate neaşteptate şi cu totul contrare celor urmărite.**

Din aceste motive, la o astfel de procedare — dacă ea nu este impusă, în mod irezistibil, de o contagiune, venind din afară — nu se poate recurge — în mod conştient şi cu sorţi de isbândă — decât în condiţiuni cu totul speciale, favorizate de o conjunctură şi internă, dar, mai ales, externă, care să o facă posibilă. **Ar fi cu totul nepotrivit — necugetat şi extrem de riscant** — bunăoară, **ca, o ţară, înconjurată şi pândită, la graniţe, de duşmani, să recurgă la o astfel de cale, pentru obţinerea transformărilor dorite înlăuntrul ei.** O atare procedare n'ar folosi decât duşmanilor acelei ţări — cărora li s'ar face jocul — căci, deslănţuirea patimilor, răsbunărilor, sau exceselor — care sunt caracteristicile unei asemenea procedări — n'ar avea, ca prim şi principal rezultat, decât o profundă slăbire a ţării respective, în interior, precum şi o enormă diminuare a puterii ei de apărare, în afară, **fapt de care duşmanii s'ar folosi, cu siguranţă, pentru satisfacerea intereselor sau ambiţiunilor lor.**

Dimpotrivă, **calea de a obţine transformările, socotite ca necesare, prin evoluţie, sau adaptare la realităţi, este mult mai de preferat,** deoarece, pe de o parte, ea înlătură toate inconvenientele şi riscurile semnalate mai sus iar, pe de altă parte, ea conduce — mai încet, poate, dar în mod sigur — la aceleaşi de dorit rezultate.

Condiţiunile esenţiale de îndeplinit, pentruca această de-a doua cale de procedare să conducă, în mod cert, la rezultate satisfăcătoare — înlăturând recurgerea la calea bruscată — sunt, după părerea mea, următoarele:

a) să se recunoască, în mod cinstit, de către cei dela cârmă, necesitatea — dacă ea există, într'adevăr — de a se schimba, la o anumită epocă, unele stări de fapt, care nu s'ar mai potrivi vremurilor, sau de a le adapta, cel puţin, la noile concepţii care şi-ar fi făcut loc;

b) să se aibă dorinţa sinceră — patriotică şi loială — de a se căuta, cu toată râvna şi găsi, neapărat, mijloacele cele mai potrivite, pentru realizarea, cât mai grabnică a transformărilor reclamate de noile concepţii şi considerate ca folositoare ţării şi neamului, în epoca respectivă; **să se recurgă, în acest scop, la toate colaborările utile — care să fie acceptate — fără a se ţine seama de nimic altceva, decât de interesul superior al ţării;**

c) **să se înlăture orice patimi, orice adversităţi şi orice excese, dela baza procedeurilor întrebuinţate,** pentru realizarea evoluţiei, sau adaptării, de care se simte nevoe. **Să dispară ambiţiunile personale,** care n'au ce căuta atunci când interese superioare, de ţară şi de neam, impun colaborarea, frăţească, a tuturor oamenilor capabili ai ţării, pentru găsirea celor mai bune soluţii, la diferitele probleme, care fatal se ivesc, în asemenea ocaziuni; procedând altfel, se frânează, sau se întârzie, în mod vinovat, rezultatele urmărite, dându-se, în acelaş timp, naştere la reacţiuni, care nu pot decât dăuna intereselor superioare ale ţării şi neamului;

d) **Să se recunoască, însfârşit, de către toţi cei cari doresc, într'adevăr, binele ţării şi neamului, că, pentruca evoluţia sau adaptarea la realităţile epocii, să se poată face, în mod normal, fără agitaţii, care le-ar stingheri şi fără isbucniri de patimi şi reacţiuni, care le-ar face imposibil de realizat.**

Este indispensabil şi patriotic ca **toate patimile să înceteze** şi toţi oamenii de bine ai ţării să-şi întindă mâna, frăţeşte, realizând, prin aceasta, forţa disciplinată, de care are nevoe ţara, pentruca, sprijinită pe ea, să poată domina situaţia şi realiza, pe cale pacinică, reforme impuse de vremuri.

Reculegere, judecată, moderaţie şi unire, deci, fraţi Români. Vă îndeamnă la aceasta un ostaş, aproape bătrân, care şi-a servit, din plin — cu dragoste, cu căldură şi cu devotament, ţara, neamul şi tronul, atât în timp de pace, ca şi în războiu şi care, prin aceste rânduri, face un călduros şi patriotic apel, la toţi aceia cari trăesc pe pământul românesc şi beneficiază, atât de larg, de toate bogăţiile lui, să uite, pentru totdeauna, adversităţile care îi vor fi separat, pentru chestiuni mărunte, în trecut şi, neavând în faţa ochilor lor decât interesul superior al ţării în care trăesc şi al neamului din care fac parte — sau alături de care natura şi Dumnezeu i-au hărăzit să trăiască — precum şi porunca ceasului de faţă, **să se unească, în acelaş gând şi în aceeaşi dragoste de Patrie, şi să realizeze, astfel, puterea necesară pentru salvarea şi fericirea Patriei române în momentele grele prin care trece.**

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

CUPOANE

Luni 15 Iulie reîncepe vânzarea marelui stoc de cupoane pentru rochii, la noul magazin

GALERIILE BUCUREŞTI

Str. LIPSCANI 88 **Telef. 5.30.58**

62

Drepturile naţiunii

Noul guvern, venind la cârma ţării într'un moment când inima naţiunii era greu rănită prin pierderea a două provincii româneşti, a anunţat în declaraţia-program că vor fi romănizate toate ramurile de activitate şi că românii, cari formează naţiunea dominantă, vor fi reintegraţi în drepturile lor firesti.

Imprejurări fatale, pe care istoria le va judeca prin perspectiva ei nepărtinitoare, ne aduseseră la o răscruce de drumuri, când destinul neamului acestuia trebuia îndrumat spre o satisfacere a drepturilor sale, în cadrul nouei ordine internaţionale pe cale de a se înfăptui.

Guvernul de astăzi reprezentând, după însăşi declaraţia făcută înaintea ţării, aspiraţiile curentelor naţionaliste, cari au militat pentru întărirea românismului, tinde să rezolve metodic problemele de ordin naţional, ce-au agitat ani de zile opinia publică.

Românizarea presei, în sensul că nici un străin nu mai are dreptul, în ordinea spirituală, să dea îndrumări neamului acestuia, este un început de înfăptuire a programului guvernului.

Presa fiind o problemă intimă, legată de fibrele naţiei şi constituind în acelaş timp hrana spirituală zilnică a românilor, nu mai putea rămâne la dispoziţia condeelor străine, cu tendinţe contrare aspiraţiilor noastre.

Reformei acesteia de ordin sufletesc, prin care se purifică atmosfera anarhizantă a scrisului de până acum, trebue să-i urmeze rezolvarea marilor comandamente naţionale de ordin economic.

Guvernul vrea să păşească acum, în realizarea programului său, la înfăptuirea acestor comandamente.

Viaţa economică nu mai poate rămâne în mâna străinilor. Procesul de reparaţie şi de reintegrare a elementului românesc, care a fost sistematic înlocuit prin furişarea străinilor în toate ramurile de activitate, trebue desăvârşit.

Statisticile pe care le-am publicat în repetate rânduri constitue o crudă amărăciune pentru orice român. O naţie nu se poate consolida şi nu poate progresa dacă isvoarele avuţiilor sale sunt acaparate de străini.

Concepţia noului guvern în această materie are pe deoparte avantajul că se găseşte în complet acord cu concepţiile statelor cu care viaţa noastră economică tinde să aibă legături din ce în ce mai strânse, iar pe dealtă parte şi pe planul politicii internaţionale s'a dat o nouă aşezare relaţiilor noastre, corespunzătoare realităţilor de astăzi.

După lovitura cruntă pe care a primit-o ţara, şi pe care n'o poate uita, o singură lozincă se impune tuturor conştiinţelor româneşti: reintegrarea naţiunii în drepturile sale uzurpate, pentruca întărind blocul solidarităţii noastre, să putem învinge vitregia vremurilor.

C. ŞOLDAN

Situaţia elementului românesc în intreprinderile industriale din Mediaş

Cazul dela „Prima fabrică de sticlă cu gazmetan" din Mediaş

Mediaş, 10 Iulie

Ne-am mai ocupat, în ziarul nostru, de situaţia elementului românesc în întreprinderile industriale din Mediaş.

Am arătat că, la una din aceste întreprinderi, anume „Uzinele comunale, S. A. Mediaş" (U. C. S. A. M.), elementul românesc reprezintă abia 18,45%, faţă de 81,55% cât reprezintă elementul minoritar.

Arătăm astăzi situaţia elementului românesc la „Prima fabrică de sticlă cu gaz metan", întreprindere înfiinţată în anul 1921, şi având 258 de angajaţi.

Trebue menţionat că 70 la sută din capitalul acestei fabrici aparţine „Băncii de Credit Român", deci unei instituţii româneşti.

Cu toate acestea, în susnumita întreprindere, predomină elementul minoritar unguresc, susţinut de câteva elemente din conducerea fabricii, cari, fiind de un şovinism recunoscut, refuză cu îndărătnicie angajarea elementului românesc, iar pe cel angajat de nevoie, îl boicotează.

După datele absolut exacte pe care le deţinem, situaţia prsonalului dela această fabrică, pe categorii şi în total, este următoarea:

1) Funcţionari. **Dintr'un total de 19 angajaţi, numai 6 sunt români (31,58%), iar restul de 13 sunt minoritari (68,42%), împărţiţi astfel: 7 evrei (36,84%), 5 unguri (26,32%), 1 sas (5,26%).**

2) Lucrători-meşteri. Dintr'un total de 52 de angajaţi, numai unul singur este român, — **ca să fie „de leac", probabil— (1,92%), iar restul de 51 sunt minoritari (98,08%), împărţiţi astfel: 33 unguri (63,46%); 16 saşi (30,78%); 1 evreu (1,92%); 1 rus (1,92%).**

3) Muncitori. **Dintr'un total de 176 angajaţi numai 40 sunt români (22,72%), iar restul de 136 sunt minoritari (77,28%), împărţiţi astfel: 99 unguri (56,25%); 31 saşi (17,61%); 3 evrei (1,71%); 3 ruşi (1,71%).**

4) Ucenici. — Dintr'un total de 11 angajaţi nu este niciun român, toţi fiind minoritari; **9 unguri (81,82%) şi 2 evrei (18,18%).**

Aceeaş situaţie am înregistrat-o şi la „Uzinele Comunale" din Mediaş, adică niciun ucenic român.

In total, din 258 de angajaţi numai 47 sunt români, adică 18,22%, iar restul de 211 sunt minoritari, adică 81,78%, împărţiţi astfel: 146 unguri, adică 56,59%; 48 saşi, adică 18,60%; 13 evrei (5,04%) şi 4 ruşi (1,55%).

Se desprinde din aceste cifre constatarea că, dacă la categoria muncitori avem un procent scăzut de 22,72%, la categoria maeştrilor situaţia este tragică: un singur român, iar la categoria ucenici, niciun român; de altfel aceeaş situaţie ca şi la Uzinele Comunale Mediaş, unde n'avem decât 2 maeştri români şi niciun ucenic român.

Noi ne facem şi de astă dată datoria de a semnala cazul autorităţilor în drept, în speranţa că se vor lua cât mai urgent măsuri pentru respectarea drepturilor elementului autohton.

Dela Comisariatul general pentru infrânarea speculei

DATORIA CONSUMATORILOR

Comisariatul general pentru înfrânarea speculei este informat că publicul consumator, prin atitudinea sa binevoitoare faţă de comercianţi, împiedică organele de constatare să-şi exercite misiunea pe care o au, de a sancţiona abaterile la legea speculei.

Pe aceste vremuri grele, datoria tuturor este de a da tot concursul ca abuzurile de orice fel, să fie stârpite şi cei vinovaţi să-şi primească pedeapsa meritată.

In acest scop, Comisariatul roagă pe această cale, pe toţi consumatorii, de orice categorie socială, să binevoiască a-i aduce la cunoştinţă, la sediul său din calea Griviţei nr. 71, telefon 3.37.83, orice abuz sau majorare de preţuri, la toate articolele alimentare, lemne şi săpunuri.

Totodată, consumatorii sunt rugaţi a pretinde dela negustori note, în care să se specifice cantitatea şi preţul articolelor ce au cumpărat, pe care să le predea la cerere organelor de control, pentru a se face verificarea necesară şi a se încheia actele de darea în judecată a celor vinovaţi.

NU VORBI PESTE MĂSURĂ CI PUNE-ŢI LACĂT LA GURĂ

M. P. N.

Cataractele urii

Nu ne putem ridica deasupra celor cari ne urăsc, decât iertându-i. In această iertare a duşmanilor a stat taina persistenţei noastre pe pământul strămoşesc. Numai judecând pe vrăjmaş cu gândul de a-l ierta, te răzbuni ridicându-te până la jertfa divină a Mântuitorului.

Adevărul acesta l-am înţeles printre refugiaţii din Basarabia. Au suferit şi sufăr în tăcere, dar nu judecă şi nu condamnă. Ei ştiu că Dumnezeu veghează şi că fiecare faptă bună sau rea poartă în ea însăşi răsplata sau sancţiunea care trebue s'o lovească.

Legea lui Dumnezeu va fi necruţătoare pentru cei răi; oamenii deci trebue să fie îngăduitori unii pentru alţii, cum ne cere sf. Evanghelie: „nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi; nu osândiţi şi nu veţi fi osândiţi; iertaţi şi veţi fi iertaţi". (Luca VI. 37).

N'au greşit numai alţii faţă de noi înşine; am greşit mai ales noi şi din plin împotriva noastră, a ţării noastre şi a lui Dumnezeu şi am fost pedepsiţi pentru fărădelegile noastre.

„Este nedrept să condamnăm pe fraţii basarabeni" — îmi spuneau oamenii cu răspundere veniţi din Basarabia. „Nu ei ne-au îngreuiat retragerea cum greşit se afirmă de uneltele turburărilor interne, ci străinii". Şi mi s'au povestit între multe alte cazuri, următoarele, destul de concludente:

Au fost sate în care ţărănimea plângea la depărtarea trupelor, jelindu-se că de „amu au să le dărâme bisericile şi sfintele cruci". Sufletul fraţilor basarabeni rămâne însă deapururi simbolizat în gestul sublocotenentului Popescu din reg. Inf. Vaslui, care cu tot numele-i de regăţean era neaoş basarabean.

Ajungând în satul lui în retragerea regimentului, care şi-a adus întregul efectiv de 4500 oameni, datorită în primul rând distinsului comandant, col. Dumitrescu, cavaler al ordinului „Mihai Viteazul", mama ofiţerului, spăimântată de svonurile turburătoare care împânziseră Basarabia, l-a rugat cu lacrămi fierbinţi să rămână lângă ea până închide ochii, că nu mai are mult de trăit. „Nu ştii ce-mi ceri mamă!" i-a răspuns ofiţerul. „Căci jurământul de credinţă Regelui şi drapelului Ţării e mai mult decât viaţa şi fericirea mea!" Şi îmbrăţişând-o şi-a urmat drumul datoriei, al inimii şi al onoarei!

Să opunem deci cataractelor ce-şi revarsă ura sufletelor haine asupra neamului nostru, puterea îndumnezeitoare a iubirii noastre. Şi să ne purificăm cu hotărîre sufletul prin adevărata iubire către Patrie şi Dumnezeu, căci Patria — după cum spunea Lacordaire — este biserica noastră vremelnică, după cum biserica este patria noastră eternă.

G. LUNGULESCU

RĂZBOIUL A CRUŢAT CATEDRALELE

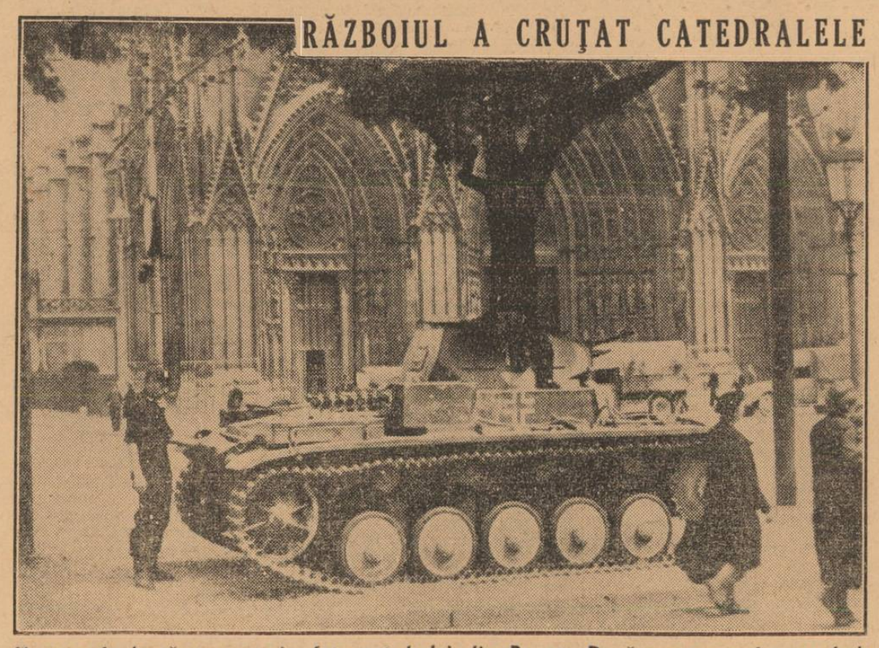

Un car de luptă german, în faţa catedralei din Rouen. După cum se vede, catedrala cu minunata ei artă arhitectonică a rămas neatinsă

RĂUTĂŢI

Romanele poliţiste

In articolul meu, „O zi rea", afirmam cu orecare risc, că atunci când îmi dau seama că o să am o zi ghinionistă, prefer să stau în pat şi să citesc romane poliţiste, decât să încurc toate treburile de dimineaţă şi până seara. Mărturisirea n'a fost pe placul bunului meu prieten, baritonul, care n'a zăbovit să mă cheme la telefon şi să-mi facă amare reproşuri.

— Cum se poate să citeşti romane poliţiste? Cum e posibil ca un intelectual să-şi piardă vremea cu asemenea baliverne? Şi încă mai ai curajul să-ţi divulgi păcatul cu litere de tipar?

Am făgăduit amicului că-i voiu da răspunsul tot în coloanele ziarului. Aceasta întrucât şi alţi cititori ai acestei rubrici se vor fi mirat că un meşteşugar al condeiului, cu oarecare pretenţii de literat, — mă rog! — se îndeletniceşte cu lectura romanelor poliţiste. Mai ales că acest soi de romane este disprefuit şi chiar detestat de cititorii noştri mai seriosi.

Să ne înţelegem.

N'am spus că-mi plac romanele poliţiste, ci că prefer să-mi pierd vremea cu ele, decât să activez într'o zi care se arată a-mi fi neprietenă. Orice om, care dispune de un prisos de timp, caută să şi-l treacă într'un chip cât mai puţin plictisitor. Unul se duce cu undiţa la râu, altul bârfeşte — sau ascultă bârfeli — la cafenea sau la club, al treilea formează numere de telefon la întâmplare, al patrulea cască în Cişmigiu sau în oricare altă grădină publică, — şi aşa mai departe. Numai un prost poate să afirme că foloseşte timpul de prisos, ca să citească o carte bună, să vadă un film interesant, să meargă la teatru, la operă sau la concerte. Acestea nu sunt lucruri de ore libere, ci absolut indispensabile în viaţa unui adevărat intelectual. Deci înscrise în tipicul lui, aşa cum e catedra, biroul, masa, bărbierul, plimbarea şi celelalte.

Pe alte meleaguri, mai ales în ţările de limbă engleză, foarte mulţi oameni caută antidotul plictiselii în lectura romanelor poliţiste. Ceeace înseamnă că le citesc ca să-şi piardă vremea pe care n'o pot folosi în vreun chip, iar nu îşi pierd vremea ca să le citească. Profesori de universitate, savanţi şi înalţi demnitari, nu se sfiesc să scoată din valiză romanul poliţist, ca să uite de lungimea drumului, de existenţa călătorilor antipatici din acelaş compartiment — şi chiar ca să mai evadeze din strânsoarea preocupărilor care îi terorizează. Romanul de acest gen, când e scris bine şi tradus cu pricepere, e un minunat tovarăş la un drum lung, mai ales când acest drum îl faci într'un tren de persoane. Nu crezi mare lucru din fantezia autorului, dar dacă acţiunea e strânsă şi bine condusă şi dacă minciunile sunt acceptabile şi cu talent dozate, te laşi furat ca de basmele copilăriei, mai ales când n'ai deschis cartea cu altfel de pretenţii. Abia la urmă îţi dai seama că autorul te-a păcălit — şi într'o clipă ţi s'au şters din minte toate crimele şi toate peripeţiile diverselor personagii.

La noi, romanul poliţist e citit numai de frizeri, de manichiuriste, de chelneri, de liftboy — şi uneori de sergenţi şi de plutonieri. Intelectualii şi cei ce vor să fie consideraţi ca atare, nu-i dau cinste nici măcar în tren. La plictiseala chinuitoare a drumului, ei adaogă o carte de ştiinţă sau un roman care să poarte girul unui nume cât mai celebru şi cât mai „serios".

Vor să păcălească pe alţii şi să se amăgească pe ei înşişi. O carte care te obligă să meditezi cât de puţin şi din a cărei lectură, vrei să-ţi rămână ceva în cap, nu se poate citi în tren. Picioarele doamnei de vis-a-vis sunt mai ispititoare, peisagiile din fereastră te îndeamnă să le priveşti, culoarul te cheamă mereu, căscatul se repetă după fiecare frază mai lungă şi mai profundă. Sau mai încălcită. In zadar te scarpini după ureche şi subliniezi, căci un cunoscător nu te crede că citeşti cu adevărat.

Pentru tineretul necopt, înclinat să reia experienţele lui Sherloch Holmes, romanele poliţiste nu sunt desigur recomandabile. Dar un om trecut de douăzeci şi cinci de ani nu va fi ispitit nici de cel mai genial autor să-şi schimbe fizionomia de cinci ori pe zi, să se ascundă prin canaluri şi să poarte şapte nume, numai pentru plăcerea de a călca legile şi de a-şi bate joc de iscusinţa unui detectiv, în a cărui ghiară tot va cădea până la urmă. După umila mea părere, romanul poliţist nu stimulează nici pe acei cari poartă în sânge germenul crimei, căci toţi nemerniciii scorniţi de autor, îşi iau până la sfârşit pedeasa cuvenită.

KIR PANAIT

Din ordinul Ducelui,

d. Pellegrino Ghigi ministrul Italiei, aduce mulţumiri d-lui Comandant al Străjii Ţării

Cu prilejul tragicului sfârşit al eroului mareşal Balbo, d. Teofil G. Sidorovici Comandantul Străjii Ţării a trimis Ducelui expresia durerii pe care tineretul român o încearcă, participând la doliul naţional al Italiei, asigurând că pilda viteazului mareşal va rămâne neştearsă în inimile româneşti.

Ducele Mussolini a binevoit a cinsti gestul Străjii Ţării printr'un călduros răspuns, transmis de către d. Pellegrino Ghigi, ministrul Italiei la Bucureşti, pe care îl reproducem mai jos:

DOMNULE COMANDANT,

Am onoare a vă transmite din ordinul Ducelui Fascismului, Capul Guvernului, cele mai simţite mulţumiri ale Excelenţei-Sale pentru expresia de mâhnire pe care i-aţi trimis-o cu ocazia morţii glorioase pe câmpul de bătaie a mareşalului aerului Italo Balbo.

Implinindu-mi această datorie, profit de ocazie, domnule Comandant, de a vă reinoi sentimentele mele de cea mai înaltă consideraţiune.

PELLEGRINO GHIGI

Adunarea generală a colegiului medical al jud. Hunedoara

Deva, 11 Iulie

Zilele trecute s'a ţinut, în oraşul nostru, adunarea generală a colegiului medical din judeţul Hunedoara.

D. preşedinte dr. *Oct. Stănilă*, deschizând adunarea, face cunoscută promulgarea legii pentru organizarea colegiului medicilor, în baza căreia sunt instituite alegeri generale, făcând totodată o dare de seamă asupra activităţii colegiului desfăşurată până în prezent, iar d. dr. *Emil Caba*, medic primar al spitalului din Deva, în calitate de casier, face raportul asupra situaţiei financiare a colegiului medicilor.

In urma acestora, s'a procedat la alegerea unui preşedinte ad-hoc, care să conducă şedinţa de constituire la adunării generale, cu următoarea ordine de zi: a) alegerea preşedintelui, b) alegerea comitetului judeţean, c) alegerea comisiei de disciplină şi d) alegerea comisiei de control financiar. Totodată, d. preşedinte dr. Oct. Stănilă mulţumeşte pentru încrederea pe care i-a acordat-o colegiul şi pentru dragostea cu care l-a primit, membrilor care au colaborat cu d-sa şi tuturor celor înscrişi în colegiu, pentru munca depusă.

Preşedintele ad-hoc, d. dr. *Petru Mihuţiu* medic şef al Casei cercuale propune o comisie de candidaturi, formată din câţiva membri sub preşedinţia d-lui dr. Hâncu, medic din Hunedoara, care comisie este acceptată de adunarea generală.

Adunarea generală votează în unanimitate lista propusă de comisia de candidaturi şi anume: comitetul a rămas acelaş, adică preşedinte d. dr. Oct. Stănilă, medic primar al jud. Hunedoara; membri în comitetul judeţean: d. dr. Mihuţiu Petru, vice-preşedinte; dr. Emil Caba, casier; dr. Moşoigo Simion, secretar; dr. Moga Ioan, membru; dr. Prunaş Gh., supleant; comisia de control: dr. Sofonia Mateiu, dr. Lapedatu Constantin, dr. Orelit Albert; supleanţi: dr. Ioan Dobocan, dr. Surdu I. Cuza, dr. Balciuc Mihail; comisia de disciplină: dr. Hâncu Vasile, dr. Mihuţiu Petru; supleanţi: dr. Emil Caba, dr. Rişcuţia Sabin.

D. dr. *Oct. Stănilă* ocupându-şi locul, mulţumeşte pentru încrederea şi preferinţa ce i se dă odată cu realegerea d-sale, promiţând că-şi va face datoria.

Fiind adunare generală, se profită de această ocazie şi se discută diferite chestiuni de administraţie a Colegiului şi de interes profesional, între care şi chestiunea tarifului medical. S'a propus un nou tarif medical care se va înainta comitetului executiv al colegiului pentru aprobare.

Nefiind alte chestiuni la ordinea zilei, adunarea a luat sfârşit, într'o caldă atmosferă de colegialitate şi prietenie.

Victimile furtunilor în Bihor

Numeroase persoane omorite de trăznet.

Oradea 10 Iulie

Aseară pe la ora 7, s'a deslănţuit din senin o vijelie asupra Oradiei, pricinuind numeroase pagube.

In judeţ s'au înregistrat mai mulţi morţi. Furtunile au fost însoţite de numeroase manifestaţiuni electrice.

S'au înregistrat până acuma următoarele victime:

La Căbeşti **a fost omorită fetiţa Farcan Ecaterina de 5 ani. Ea păştea oile când s'a deslănţuit furtuna şi s'a refugiat într'o şură. Un trăznet a aprins şura, carbonizând pe fetiţă.**

In comuna Lazuri de Beiuş, **locuitorul Purja Traian se afla la câmp când a început furtuna. S'a adăpostit sub un cireş din apropiere. Trăsnetul a despicat cireşul, omorînd pe loc pe sătean.**

In comuna Felchir se găseau **la şapă fetele Maria Mascaş în vârstă de 20 ani şi Florica Bodioc în vârstă de 16 ani. Surprinse de ploae s'au ascuns sub un copac unde un trăsnet le-a carbonizat.**

La Topa de Sus **a fost omorît de trăsnet, în drum spre casă, copilul Florian Onila în vârstă de 11 ani.**